Vlaams Parlement

stuk **2100** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 5 juni 2013 (2012-2013)

Voorstel van resolutie

van mevrouw Marijke Dillen en de heren Filip Dewinter, Joris Van Hauthem, Wim Van Dijck, Wim Wienen, Jan Penris en Frank Creyelman

betreffende het toekennen van stemrecht voor de verkiezingen voor het Vlaams Parlement aan Vlamingen die in het buitenland verblijven

verzendcode: BUI

TOELICHTING

Een volwaardige constitutieve autonomie houdt in dat alle deelstaatparlementen, zijnde het Vlaams Parlement, het Parlement van de Franse Gemeenschap, het Waals Parlement, het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement bevoegd zijn voor alle aspecten van de verkiezing, de samenstelling en de werking van de betrokken parlementen. De logica van homogene bevoegdheidspakketten vereist immers dat de bevoegdheid tot organisatie en reglementering van verkiezingen volledig toekomt aan één bestuursniveau. In elke democratie immers legt een wetgevende vergadering de regels vast voor haar eigen verkiezing, samenstelling en werking. Het moet de betrachting zijn ervoor te zorgen dat het Vlaams Parlement, net zoals de andere parlementen, zelf volledig bevoegd worden voor de organisatie van de eigen verkiezing.

Op die wijze kunnen de parlementen ook zelf bepalen aan wie ze stemrecht verlenen. Op die wijze kan ook worden gegarandeerd dat landgenoten in het buitenland ook voor de regionale verkiezingen stemrecht krijgen. Dat is vandaag niet mogelijk. Vandaag is het immers de realiteit dat Vlamingen die in het buitenland verblijven, wel kunnen stemmen voor het Federaal Parlement maar niet voor het Vlaams Parlement. De wet van 19 juli 2012 tot wijziging van het Kieswetboek, wat betreft het stemrecht van de Belgen in het buitenland, bepaalt immers dat er aan kiezers die in het buitenland verblijven, enkel stemrecht wordt toegekend voor de federale verkiezingen. Die regeling is in een democratie onaanvaardbaar.

Een wijziging van de wet van 19 juli 2012 is dringend noodzakelijk. De regeling voor het stemrecht van de Belgen in het buitenland moet worden uitgebreid voor alle verkiezingen, ook voor de deelstaatverkiezingen voor het Vlaams Parlement, het Waals Parlement, het Parlement van de Franse Gemeenschap, het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

Gelet op de samenvallende verkiezingen in 2014 is het absoluut noodzakelijk dat die wetswijziging snel wordt doorgevoerd. Zo niet, dan zouden landgenoten in het buitenland wel kunnen stemmen voor het Federaal Parlement, maar niet voor het Vlaams Parlement. Los van de bedenking dat dat leidt tot een wel zeer absurde realiteit, zal dat ook aanleiding geven tot veel verwarring.

Daarenboven wekt dat de indruk dat enkel de verkiezingen voor het Federaal Parlement belangrijk zijn en dat de andere verkiezingen, bijvoorbeeld voor het Vlaams Parlement, ondergeschikt en onbelangrijk zouden zijn. Want hoe anders kunnen we verantwoorden dat burgers wel mogen stemmen voor de verkiezingen voor het Federaal Parlement en niet voor die voor het Vlaams Parlement?

De huidige regeling is een duidelijke ondermijning van het gelijkheidsbeginsel en is absoluut ondemocratisch, zeker op een moment dat door de nieuwe staatshervorming meer bevoegdheden naar de gewesten en gemeenschappen zullen worden overgedragen.

Naar aanleiding van de besprekingen van het wetsvoorstel tot wijziging van het Kieswetboek, wat betreft het stemrecht van de Belgen in het buitenland, in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en in de Senaat – dat een onderdeel uitmaakte van het eerste pakket wetteksten over de staatshervorming en Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV) in het kader van de zesde staatshervorming – werd er herhaaldelijk gewezen op die inconsequentie door professoren, experten, de Hoge Raad voor Justitie en de Raad van State. Zij wezen op het gebrek aan een consequente totaalvisie in de zesde staatshervorming.

Alle Vlaamse partijen houden al lang een pleidooi voor de toekenning van stemrecht aan Belgen in het buitenland naar aanleiding van de deelstaatverkiezingen. Naar aanleiding van het forum over 'De vergeten Vlaamse provincie', georganiseerd door Vlamingen in de Wereld in december 2011, werd bijvoorbeeld het regionale stemrecht voor Vlamingen in het buitenland aangekaart. CD&V, N-VA, sp.a en Groen hebben toen hun steun toegezegd. En al veel vroeger, in oktober 2003, heeft de VLD bij monde van toenmalig minister-president Bart Somers verklaard dat die partij dat idee genegen was, alle argumenten volledig kon onderschrijven en een initiatief ging nemen omdat er in Vlaanderen een draagvlak was over de partijgrenzen heen.

Het is dan ook belangrijk dat het Vlaams Parlement eindelijk een initiatief neemt. Het Vlaams Parlement moet er bij de Federale Regering op aandringen de mogelijkheid te realiseren dat Vlamingen volgend jaar kunnen deelnemen aan de Vlaamse verkiezingen.

Marijke DILLEN

Filip DEWINTER

Joris VAN HAUTHEM

Wim VAN DIJCK

Wim WIENEN

Jan PENRIS

Frank CREYELMAN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op de wet van 19 juli 2012 tot wijziging van het Kieswetboek, wat betreft het stemrecht van de Belgen in het buitenland;

– overwegende dat:
  1° de wet van 19 juli 2012 tot wijziging van het Kieswetboek, wat betreft het stemrecht van de Belgen in het buitenland, enkel stemrecht toekent aan kiezers die in het buitenland verblijven, voor de federale verkiezingen;
  2° dat een duidelijke ondermijning is van het gelijkheidsbeginsel;
  3° dat tevens de indruk wekt dat enkel verkiezingen voor het Federaal Parlement belangrijk zijn en dat de andere verkiezingen, bijvoorbeeld de verkiezingen voor het Vlaams Parlement, ondergeschikt zijn;
  4° dat, gelet op de samenvallende verkiezingen in 2014, zal leiden tot een absurde realiteit en dat dat ook aanleiding zal geven tot veel verwarring;
  5° dat probleem kan worden opgelost door een wijziging van de wet van 19 juli 2012 betreffende het Kieswetboek, wat betreft het stemrecht van de Belgen in het buitenland;
  6° het de plicht is van het Vlaams Parlement er bij de Vlaamse Regering op aan te dringen ter zake de nodige initiatieven te nemen;

– vraagt de Vlaamse Regering er bij de Federale Regering op aan te dringen onverwijld een wetgevend initiatief te nemen om het stemrecht voor Belgen in het buitenland te garanderen voor de verkiezingen voor het Vlaams Parlement.

Marijke DILLEN
Filip DEWINTER
Joris VAN HAUTHEM
Wim VAN DIJCK
Wim WIENEN
Jan PENRIS
Frank CREYELMAN